

Rasbeschrijvingen

Telersdag, Erfgoedzaden project

Chris Kik, 25 januari 2018

Beschrijven van oude rassen

■ Waarom?

- Om de uiterlijke verschijningsvorm van een ras vast te leggen, zodat deze kan worden onderscheiden van andere rassen en door de tijd kan worden behouden.

■ Is dat nodig?

- Ja, want oude rassen zijn vaak niet (goed) beschreven; officiële gestandariseerde rasbeschrijvingen vinden pas sinds de jaren zestig plaats.
- Ja, want rassen kunnen variabel zijn, en door milieu-omstandigheden en menselijk handelen door de tijd in verschijningsvorm veranderen; de mate van verandering hangt af van het voortplantingssysteem van een gewas (bij zelfbevruchters minder verandering dan bij kruisbevruchters)

Waar kan ik rasbeschrijvingen vinden?

The screenshot shows the website 'De Oerakker' with a navigation menu on the left and a list of crop varieties on the right. The menu includes links for Home, Network, Orange List, Heritage Seeds, and various crop categories. The main content area lists crops like Augurk, Boon, Erwt, Gerst, Haver, Klaver, Knolraap, and Komkommer, each with links to 'Beschrijvingslijst' and 'Toelichting beschrijving'.

De Oerakker

Home
Netwerk eeuwig moes
Netwerk De Bekoring
Oranje Lijst
Erfgoedzaden
Coördinatieteam
Erfgoedzadenlijst
Nieuwsbrieven
Rasbeschrijvingen
Teelt informatie
Werkzaamheden
Kennissbank
Bijeenkomsten
Foto's
Links

Augurk
Beschrijvingslijst augurk
Toelichting beschrijving augurk

Boon
Beschrijvingslijst boon
Toelichting beschrijving boon

Erwt
Beschrijvingslijst erwt
Toelichting beschrijving erwt

Gerst
Beschrijvingslijst gerst
Toelichting beschrijving gerst
extra info granen

Haver
Beschrijvingslijst haver
Toelichting beschrijving haver
extra info granen

Klaver
Beschrijvingslijst Rode klaver
Toelichting beschrijving Rode klaver

Knolraap
Beschrijvingslijst knolraap
Toelichting beschrijving knolraap

Komkommer

- Erfgoedzaden rasbeschrijvingen op basis van:
- CPVO: <http://www.cpvo.europa.eu/main/en/home/technical-examinations/technical-protocols/tp-vegetable-species>
- UPOV: http://www.upov.int/test_guidelines/en/fulltext_tgdocs.jsp
- BIOVERSITY: <http://www.biodiversityinternational.org/e-library/publications/categories/descriptors>

Erfgoedzaden rasbeschrijvingen:
<http://www.deoerakker.nl/rasbeschrijvingen.htm>

Een voorbeeld uit de praktijk: vlas

- Wurkferbân Fryske Rassen
- Beschrijven 12 Friese vlasrassen
- Joris Vietor, Pat Zijlstra, Johannes Spyksma en Chris Kik

Erfgoedzaden rasbeschrijving vlas

VLAS/CPVOnr	eigenschap	stadium	hoe waar te nemen?	kwantificering	opmerkingen	score
2	start bloei	bloei	VG	datum	zie toelichting	
4 TQ	kroonblad: kleur	bloei	VG	1 wit, 2 licht roze, 3 medium roze, 4 rood violet, 5 violet, 6 blauw violet, 7 medium blauw, 8 licht blauw		
?	kelkbladvlekken	bloei		1 afwezig, 9 aanwezig		
11	helmdraad: kleur van het distale deel	bloei	VG	1 wit, 2 blauw, 3 violet		
12	helmdraad; kleur van het basale deel	bloei	VG	1 wit, 2 blauw, 3 violet		
13	helmhokje: kleur	bloei	VG	1 geelachtig, 2 roze-achtig, 3 grijsig, 4 blauwachtig		
14	stijl: kleur	bloei	VG	1 wit, 2 wit met gele stip aan de basis, 3 geel, 4 wit met een gele stip aan de basis, 5 blauw		
15	plant hoogte	late bloei	KG	cm	zie toelichting	
17 TQ	behaving tussenschotten zaadbol	oogst	VG	1 afwezig, 9 aanwezig	zie toelichting	
18	zaadbol lengte	oogst	KI	cm	zie toelichting	
19	zaadbol breedte	oogst	KI	cm	zie toelichting	
21 TQ	lengte zaadlob-eerste vertakking	oogst	KI	cm	zie toelichting	
23	1000 korrelgewicht	oogst	KG	gr		
24 TQ	zaadkleur	oogst	VG	1 wit, 2 geel, 3 bruin		
25	zaadlengte	oogst	KI	cm		
26	zaadbreedte	oogst	KI	cm		

Kwalitatieve eigenschappen

eenvoudig

Kwalitatieve eigenschappen

eenvoudig

Kwalitatieve eigenschappen

kroonblad: kleur

kelkbladvlekken

helmdraad: kleur distaal

helmdraad: kleur basaal

helmhokje: kleur

stijl: kleur

beheading tussenschotten zaadbol

zaadkleur

Kwantitatieve eigenschappen

eenvoudig

Kwantitatieve eigenschappen

Kwantitatieve eigenschappen

start bloei

plant hoogte

zaadbol lengte

zaadbol breedte

lengte zaadlob - eerste vertakking

zaad lengte

zaad breedte

Kwantitatieve eigenschappen

moeilijk

Kwantitatieve eigenschappen

vergelijkingsrassen

onderling overleg

Zijn de rassen te onderscheiden?

- Op basis van acht eigenschappen zijn tien rassen te onderscheiden, behalve Saskia en Natasja; de andere zeven gemeten eigenschappen voegen weinig toe.

kroonblad: kleur
behariing tussenschotten zaadbol
kelkbladvlekken
helmdraad: kleur van het distale deel
stijl: kleur
start bloei
planthoogte
zaadkleur

Meer info: www.cgn.wur of chris.kik@wur.nl